IS-SITTA U GHOXRIN HADD MATUL IS-SENA (2018) L-EKUMENIZMU

Contributed by Frans Galea
Saturday, 29 September 2018

Din
hija il- Liturgija tas-Sitta u Ghoxrin il-Hadd matul is-Sena bi hsibijiet min Joe Rapa.

Kristu
kien jaf x’inhu jg'id meta lid-dixxipli tieg'u kien jg'idilhom li fid-dinja
jbatu jkollhom, u meta bi kliem San Pietru l-Ispirtu s-Santu qal lill-Knisja li
x-xitan qisu ljun idur u jg'arrex madwar il-Knisja biex ja'taf i - ans li
jiblag'ha. Kull Nisrani li hu xbiha ta’
Kristu qisu qieg'ed jilg'ab “away”, ’il bog'od minn daru minn pajji|u meta
g'adu hawn f’din id-dinja.

Il-Knisja
hi mqeg'da minn Alla fid-dinja biex tkun Dawl, Mel' u &mira b’risq id-dinja li
hi g'adu tag'ha, g'ax Alla j'obb lill-g'edewwa tieg'u. Imma kemm id-Dawl, kemm il-Mel' u kemm
il-&mira jisparixxu u jin'lew biex jag'tu dawl lill-ambjent mudlam, tog'ma
lill-borma u forma lill-'ob|a. Il-Knisja
tmut g'ad-dinja b'alma Kristu miet g'aliha.
Din hi l-Im'abba Wa'danija li te|isti. Barra minn dan, frug'a,
passjonijiet u !ibdiet tal-!isem li kapa i jinbidlulek f’mibeg'da f’sekonda.

G'alhekk
il-Knisja tikkumbatti matul i|-|minijiet.
Illum g'andha kumbattimenti serjissimi. Mhux wie'ed, imma 'afna. Dejjem hekk kien. Fil-bidu bdew jidhru l-ere|iji,

opinjonijiet
dwar minn hu Kristu, u dawn kienu theddida kbira li !ew mirbu'a bil-mod il-mod,
g'alkemm l-influwenza ta’ dawn l-ere|iji g'adhom jg'ammru fil-Knisja b'alma
s-susa tg'ix mo'bija fl-injam, fit-toqba mudlama tag'ha.

Il-qilla
tal-maltemp laqat bil-qawwa kollha tieg'u lill-Knisja bix-xi|mi l-kbar li
kellha, li kienu tnejn, prin ipalment. Xi|ma tfisser qasma, firda. Fejn qabel kellek Knisja wa'da, bix-xi|ma
jkollok tnejn jew iktar. L-ewwel xi|ma
kbira kienet il-firda tal-Knisja Ortodossa tal-Lvant mill-Knisja ta’ Ruma
fis-sena 1054, waqt li t-tieni xi|ma kienet dik Protestanta fl-1517. Mill-moviment Protestant, imbag'ad, tnisslu
numru bla g'add ta’ Knejjes u setet li llum jg'oddu l-eluf! Dan kollu jmur kontra l-g'amar ta’ esu li lill-Appostli
tieg'u kien qalilhom li huma jintag'rfu li huma tieg'u mill-G'aqda ta’ a'wa ta’
bejniethom u mill-Im'abba lejn l-g'adu.
Dawn huma |-|ew! sinjali li jsalvaw, ji!bdu u jimpressjonaw lid-dinja
dejjem, anke fi|-|minijiet tal-lum. Imma
l-firda hi skandlu u thedded li tirridu i l-Knisja f’moviment ie'or tad-dinja.

B'ala
reazzjoni ta’ dan il-gwaj, l-Ispirtu s-Santu qajjem fil-Knejjes kollha Nsara
'erqat g'al pro ess ta’ g'aqda mill-!did... moviment li jissejjah
“l-Ekumeni|mu”. Dan jitlaq mill-ba|i li
nsibu dak li jg'aqqadna l-ewwel biex imbag'ad nimxu biex niddiskutu bi spirtu
!enwin dak li jifridna. Dak li
jg'aqqadna flimkien u jag'milna a'wa f’g'ajnejn il-Missier huwa li l-Knejjes
kollha jemmnu fi Kristu b'ala Alla u Feddej tal-bniedem li bil-Misteru tal-G'id
tieg'U, il-Mewt u l-Qawmien tieg'U, reba' merti g'ad-dinja kollha biex, jekk
temmen, issalva. Meta Kristu huwa
fi - entru, kollox hu possibbli. Huwa
meta flok Kristu, l-bniedem ipo!!i lilu nnifsu fi - entru ta’ kollox, l-idejat
tieg'u, il-kburija tieg'u, il-passjonijiet tieg'u, li jinag'laq il-bieb
g'all-g'aqda u jitwebbsu l-qlub.

L-Ewwel
Qari

Hi
'a!a naturali g'all-bniedem li jing'aqad fi grupp. Il-bniedem huwa so jali u ma jissaportix
jg'ix wa'du. Fil-grupp isib identità,
sigurtà, solidarjetà u g'aqda f’g'an wie'ed.
Imma l-ideja tal-grupp, bla ma trid, twelled mill-ewwel il-firda
mill-gruppi l-o'ra. A'na, u l-o'rajn li mhumiex mag'na. Dan ukoll hu |vilupp naturali. Min i'obb il-grupp tieg'u i'ossu mhedded
mill-o'rajn li qeg'din fi grupp ie'or.
Dan kollu !ej mill-bi|a’ tal-Mewt li hu frott id-“Dnub” li beda jg'ammar
fil-bniedem ftit wara l-'olqien tieg'u.
It-Torri ta’ Babel beda pro ess ta’ firda terribbli li g'adu
jimmultiplika sal-lum. G'alhekk
il-Knisja, li twaqqfet mis-sagrifi ju tal-g'a!eb ta’ Kristu, g'andha tkun
sinjal il-kontra ta’ dan; g'andha tkun il-qawwa li ||omm il-“break” lil umanità

dejjem f’!irja lejn it-telfien.

Il-Ktieb
tan-Numru jurina kif Alla g'aqqad poplu g'alih minn tnax-il tribù jew razez li
kienu kollha mnisslin minn Abraham. Hu
tahom Li!i u u|anzi biex iktar jg'aqqadhom u jag'tihom identità komuni, u
g'a|el minnhom nies li po!!ihom f’!erarkija ta’ tmexxija. Dan kollu g'all-!id komuni.

Imma
g'alkemm il-bniedem g'andu b|onn ir-regoli u l-parametri li jikkontrollawh u
jiddixxiplinawh, l-Ispirtu s-Santu hu dejjem 'ieles u 'afna drabi
jissorprendina bil-mod kif ja'dem. Dan
il-qari se jurina li l-bniedem g'aqli u matur fil-Fidi, b'alma kien Mosè, hu
kapa i jag'raf il-'idma tal-Ispirtu anke meta dan jidher li hu kontra dak li
jidher sewwa f’g'ajnejn il-bniedem.
G'andna b|onn dixxerniment, g'erf biex ng'arfu dak li jkun !ej minn Alla
u dak li mhux.

Qari
mill-Ktieb tan-Numru. 11, 25-29

F’dak i|-|mien, il-Mulej ni|el fi s'aba jkellem lil Mosè,
u 'a mill-ispirtu li kellu fih, u tah lis-sebg'in xi'; u !ara li, hekk kif
l-ispirtu qag'ad fuqhom, bdew jipprofetizzaw, imma ma ssuktawx.

Issa fil-kamp kien baqa' |ew!t ir!iel, wie'ed
jismu Eldad u l-ie'or Medad, u fuqhom ukoll ni|el l-ispirtu. Hekk dawn !ew mag'duda
mal-mag'|ulin g'ax, g'alkemm ma marrux fit-tinda, bdew jipprofetizzaw fil-kamp. Dlonk mar wie'ed |ag'|ug'
jg'arraf b'dan lil Mosè, u qallu: “Eldad u Medad qeg'din jipprofetizzaw fil-kamp.” U o|wè bin Nun, li minn
kunitu kien qaddej ta' Mosè,
qabad u qal: “Sidi Mosè, t'allihomx
aktar.”

I|da Mosè wie!bu: “Jaqaw qieg'ed tg'ir min'abba fija? Jalla l-poplu
tal-Mulej ikun kollu profeti, u jalla l-Mulej iqieg'ed fuqhom l-ispirtu
tieg'u!”

Salm Responsorjali

Il-!erarkija fil-Knisja hija mportanti u
kapa i tg'aqqad flimkien meta hi umli u t'ares dejjem lejn Kristu b'ala
 - entru ta’ kollox. Fejn !iet attakkata
l-!erarkija, b'alma !ara fir-riforma Protestanta, g'abet l-g'aqda u twieldu
numru kbir ta’ knejjes |g'ar; kull min kien ja'seb li hu xi 'a!a beda jwaqqaf
il-knisja tieg'u, u dan g'adu jse'' kuljum sal-lum.

Il-Knisja Kattolika dejjem kienet im'arsa
mil-!erarkija tag'ha, mil-Papa, Isqfijiet, Presbiteri, Djakni… Anke meta l-!erarkija da'let fi kri|i g'ax
kienet mag'mula minn nies li ma kinux Insara tassew, imma fettxew li, flok li
jirg'u il-mer'la jirg'u lilhom infushom, il-!erarkija dejjem irriformat lilha
nnifisha u re!g'et lura biex taqdi l-Knisja ta’ Kristu b’mod mil-aqwa.

Fil-Knisja nibtu l-g'edewwa minn !ewwa kull
meta g'eb il-bi|a’ ta’ Alla u kibret il-kburija. Is-Salm li g'andna llum jitlob g'all-bi|a’
tal-Mulej li mhux bi|a’ kif soltu nafuh a'na.
Mhux bi|a’ minn xi kastig jew bi|a’ superstizju|, i|da bi|a’ safi ta’
dak li jaf li hu dg'ajjef u g'alhekk kapa i jitlef it-te|or li hu l-Im'abba ta’
Alla. Mhux g'ax Alla ma jibqax i'obbu
imma l-bniedem !ust jib|a’ li jin!ibed lejn l-idoli u j'alli l-&ajja ta'rablu
minn idejh biex ji||ewwe! il-Mewt ta’ dejjem.
Din ir-rejaltà tant hi tremenda g'al min g'andu g'ajnejn biex jara, li
bniedem !enwin bil-fors li jib|a’ li jitlef il-wirt glorju| tieg'u imwieg'ed
lilu minn Alla.

Dan l-ispirtu jag'mel minn Nisrani bniedem
umli li jag'raf id-dg'ufija tieg'u u l-kobor tas-sbu'ija ta’ Alla. Il-kontra ta’ dan hi l-kburija ta’ dawk li
jil'qu xi 'a!a u j'arsu ’l isfel lejn l-o'rajn b'ala i ken u ag'ar minnhom.

Ritornell:
Il-pre etti tal-Mulej iferr'u l-qalb.

Salm 19

Il-li!i tal-Mulej perfetta, u tag'ti

l-'ajja;

ix-xhieda tal-Mulej hi sewwa,

u tg'allem lil min
ma
jafx.

Il-pre etti tal-Mulej dritti, u jferr'u
l-qalb;

il-kmandament tal-Mulej safi, u jdawwal
l-g'ajnejn.

Il-bi|a' tal-Mulej sin ier, u jibqa' g'al
dejjem;

il-!udizzji tal-Mulej sewwa, u mseddqa
g'alkollox.

G'e|e| mid-deheb, mid-deheb l-aktar fin,

o'la mill-g'asel u mill-qtar tax-xehda.

Fehemhom sewwa l-qaddej tieg'ek;

'las tajjeb g'andu min i'arishom.

In-nuqqas min jista' jag'rfu?

Minn dak li ma nafx bih saffini.

U mill-kburija wkoll 'ares il-qaddej
tieg'ek,

t'alliha qatt ta'kimni.

Mbag'ad inkun bla 'tija

u 'ieles minn dnub kbir.

It-Tieni Qari

Inkompli nirriflettu fuq il-kitba ta’ San akbu
fl-Ittra tieg'u.   akbu jis'aq 'afna fuq
l-umiltà, jattakka dejjem il-kburija g'ax jaf li fejn m’hemmx umiltà u
sempli ità hemm issib l-ambizzjoni u t-tinwir tal-materjali|mu li fih ri'a ta’
mewt. Hu jwiddeb il-komunità li lilha
kiteb, spe jalment lill-g'onja u lil dawk li rnexxew fid-dinja, biex joqog'du
attenti g'ax dak li jidher ilellex f’g'ajenjn il-!isem aktarx li jifred
mit-t'annin safi g'as-Saltna ta’ Alla.

F’dan il-qari akbu jitkellem bl-istess Spirtu ta’
Kristu meta l-Mulej kien qal: “X’jiswielu l-bniedem li jikseb id-dinja kollha,
imbag'ad jitlef &ajtu?” Il-bniedem
f’sensih jag'raf malajr li l-problema numru wie'ed ta’ kull min jg'ix hija
l-Mewt, u g'alhekk l-unika soluzzjoni li tag'mel sens hi l-'elsien minn din
il-qerda ta’ dejjem. Issa l-flus ma
jixtrulekx il-&ajja g'al dejjem. Kollox
jispi a u jg'addi. Anke l-fama li tkun
'raqt 'ajtek kollha biex tibni. Kollox
jinbela’ mill-qabar.

Kollox hu frug'a u bluha 'lief li int issib it-triq li
tie'dok lejn il-&ajja vera li tmur lil hemm mill-qabar. Ladarba tkun sibtha, 'mar u stupidu tkun jekk
tibdilha mal-landi u - raret tad-dinja.

Qari
mill-Ittra ta’ San akbu Appostlu. 5,
1-6

Ejjew
issa, intom l-g'onja, ibku u ixhru fuq l-g'aw! li !ej fuqkom!   idkom t'assar, 'wejji!kom
kilithomlkom il-kamla. Id-deheb
u l-fidda tag'kom rabbew is-sadid, u s-sadid tag'kom g'ad jixhed kontra tag'kom
u jiklilkom !isimkom b'an-nar. &|intu l-!id fl-a''ar jiem!

Ara,
il-'las tal-'addiema li 'asdu l-g'elieqi tag'kom - 'las li intom |ammejtuhulhom
bil-qerq - qieg'ed jg'ajjat kontra tag'kom, u l-biki ta' dawk li 'asdu wasal
f'widnejn il-Mulej ta' l-e|er ti.
Fuq l-art g'extu fix-xalar u l-lussu; qg'adtu tissemmnu g'all-jum
tal-qatla. Intom
ikkundannajtu l-!ust, qtiltuh g'ax ma jistax jiqfilkom!

Evan!elju

Gwaj
g'all-Knisja li tinag'laq fl-istituzjonijiet u d-drawwiet tag'ha bla ma t'alli
lilha nfisha miftu'a g'a|-|iffa 'ielsa tal-Ispirtu s-Santu. Dan l-Ispirtu hu 'ieles u imprevedibbli… ma
tafx biex se jo'ro!lok u b’min se jinqeda.
Il-Knisja ma tistax tindifen f’dak li kien jiswa 'afna qabel u 'adem
tajjeb qabel, bla ma tifta' il-bibien u t-twieqi g'al dak li jista’ jivvinta
l-Ispirtu s-Santu.

Il-Knisja
ma taffordjax, f’dawn i|-|minijiet ta’ kri|i ta’ Fidi, li ma t'allix lilha
nnifisha ti!i invaduta minn Spirtu ta’ ti!did.
Ma nistg'ux ng'alqu l-bieb g'all-Ispirtu s-Santu u nafdaw biss
fil-pro!etti tag'na. Il-Knisja ma tistax tibqa’ tib|a’ minn dak kollu li ma
jitwilidx minn !ol-qalba, imma tifta' bera' dirg'ajja g'al dak kollu li jista’
jkun !ej minn Alla, anke jekk g'all-ewwel dan ma jkunx ar f’g'ajnejha. I|-|mien ji ara kollox g'ax, kif qal
Gamaliel, “Dak li mhux !ej minn Alla jispi a fix-xejn.” (Atti 5, 38).

Meta
l-Knisja ma tag'tix ans lil kull min irid ja'dem g'al Kristu, imma tib|a’
ta'dem b’g'odda differenti minn dawk li hi mdorrija bihom, allura dan ifisser
li hemm kri|i ta’ Fidi. Nag'mlu u
n'addmu l-pro!etti tag'na, mela le, imma n'allu l-Ispirtu ja'dem ukoll. J’Alla l-poplu kollu jkun poplu ta’
profeti! Mhux li kien! Id-difett tal-!erarkija jkun meta tafda lilha
nnifisha iktar mill-Ispirtu s-Santu li dejjem jissorprendi.

Min
irid ja'dem g'all-Knisja, mer'ba bih!
Il-!erarkija g'andha tg'in, tinkora!!ixxi u tifta' it-triq g'al kull
g'ajnuna li jibg'atilha l-Mulej. Ma
jimpurtax jekk fil-parro a jkollok g'ad kbir ta’ rejaltajiet. L-importanti hu li kollha jkunu ja'dmu g'al
Kristu.

Versett: Hallelujah. Il-pre etti tieg'ek, Mulej, ta’
min joqg'od fuqhom, imwettqin g'al dejjem ta’ dejjem. Hallelujah.

Qari
mill-Evan!elju ta’ San Mark. 9,
38-43. 45. 47-48

F’dak
i|-|mien: “Mg'allem,” qallu wanni lil esù, "wie'ed ra!el, li s-soltu ma
jkunx mag'na, rajnieh ike i x-xjaten f'ismek u ridna n|ommuh, g'ax hu m'huwiex
wie'ed minn tag'na."

Imma
 esù qal: "La ||ommuhx, le, g'ax ma hemm 'add li se jag'mel miraklu f'ismi
u mbag'ad malajr se jkollu 'ila jg'id kontra tieg'i. G'ax min
m'huwiex kontra tag'na, huwa mag'na.